

Eğer günün birinde Türkiye kalkmıyorsa, lâfla değil, bilgi ile kalkınacaktır. «Lâfla peynir gemisi yürümez» derler. Lâfla hükümet gemisi yürür mü, lâfla demokrasi gemisi yürür mü? Lâfla eğitim olur mu, lâfla Türkiye kalkınır mı? Bu ülke kalkınmak için önce değerlerini tanımak zorundadır. Demokrasi hükümetinin ilk işi, değerlerini yerine geçmek değil, değerleri iş başına getirmektir.

Bilgisiz politikadan birşey beklemeyin

Bundan ellibeş yıl önce, İngiltere'deyim. Londra'yı geziyorum. Bütün İngiliz evlerinin sarmaşıkla kaplı olduğunu gördüm: İngiliz sarmaşığı denen, solmak nedir bilmeyen sarmaşıklar! Benim en çok sevdiğim sarmaşık da bu sarmaşıktır işte. Bir kere tuttu da evi sardı mı, artık ölmek nedir, solmak nedir bilmez.

Bundan on beş yıl önce de Ankara'da Bahçelievler'de yerleşince ilk işim, İstanbul'da Sarıyer'de Çırcır suyu yolunu da kayaların arasında kendi kendine yetişen bu sarmaşıklardan koparıp Ankara'ya götürmek oldu. Tuttu, sürdü, altmış, yetmiş santim kadar yükseldikten sonra düştü! Tekrar sürdü, tekrar düştü! Anladım ki çam ağaçlarının, akasyaların pek güzel yetiştiği, maydanozların bir metre kadar yükseldiği yerde İngiliz sarmaşığının hiç hoşlanmadığı bir şev var. Bu nedir, bilmiyordum. Bahçe meraklılarına da sordum, onlar da bilmiyordular.

büyük başarı böyle! Holtay'ı dikkatle yüzüme bakıyordu. Sözüme devam ettim:

— Kapının önündeki sarmaşıktan bahsediyorum. Ne kadar gürlü! Bütün evi sarmış. Hayran oldum. Kaç yaşında var bu sarmaşık?

— İki yaşında

Ben bu sözü işitince şaşaa kaldım. Holtay ruhu durumu-

Ben bu olayı öğrenince, Montes Gurien'nün bir sözünü hatırladım. «Fikirler ancak, normal ve doğal çevrelerinde var olabilirler.» Sarmaşıklar da öyle! Sarmaşıkların normal çevreleri o güneşli, sıcak topraklar değil, gölgeli, nemli topraklar, kaya araları, taş altları! Ankara'ya döner dönmeyiz, sarmaşıkların altına taş

nasıl olacağını bilmiyoruz. Eğer bilmiş olsaydık, şimdiye kadar çoktan kalkmış olurduk.

— Peki ama, nasıl olur? Bu kadar söz söylendi, bu kadar yazı yazıldı, bu kadar proje yapıldı. Bütün bunlar kalkınma karanlığını aydınlatamadılar mı?

Söz, kitap, rapor, açık oturum, kapalı oturum!.. Benim bildiğim şu: Sözdense fark var. Söz var, gerçekle hiçbir ilintisi yoktur. Buna «lâf» deriz. Söz var, gerçekle hiçbir ilintisi olmamakla birlikte, yine de güzeldir, ruha işleyicidir, buna «edebiyat» deriz. Söz vardır, «lâf» değildir. Güzeldir de değildir, ama, gerçekle ilintisi vardır. Bu söze göre davrandığınız mı, gerçek alemi yerinden oynar. Buna da «bilim» derler. Biz Türkler lâfla değil, bilime muhtacız. Kalkınacak isek lâfla değil, kalkınmak ile kalkınacağız!

Yazan: İsmayıl Hakkı BALTACIOĞLU

mu anladı. Olanı biteni şöyle anlattı.

— Bu sarmaşık dikileli üç, beş yıl var. Ancak, büyümek nedir bilmedi! Evin önü bayır. Kışın çamur oluyor, aya çünüz kayıyor. Önceki yıl yola Arnavut kaldırımını döşedik. Sarmaşığın kökleri taşların altında kalınca birden bire büyümeğe başladı, bitün evi sardı...

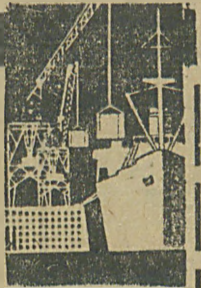
döşedim, gövdelerini de örtüm, onlar da büyüdüler

Sarmaşık olayından sonra asıl konuya giriyorum. Bu memlekette bir demokrasi davası var. Kalkınmak, istiyoruz. İstiyoruz ama, bir tür lü kalkınmıyoruz! Neden acaba? Kalkınma nasıl olur, bilmiyoruz da ondan mı? Bu na hiç şüphe yok. Kalkınmıyoruz. Çünkü kalkınmanın

İKTİSAT DÜNYASI İKTİSAT

Özel sektörün "Zeytinyağı,, politikası

Türkiye Odalar Birliği, zeytinyağı ve nebati yağlar millî politikası konusunda görüşünü açıklamıştır. Buna göre, uygulanması istenen esaslar şu şekilde özetlenmektedir: «Orman sahalarındaki Delice zeytinlikleri ehil müstahsil maletmek, Tarım Bakanlığınca yapılan fidan tevziyatını ve aşılama faaliyetini arttırmak, Zeytinliklerde verimi arttırmak üzere gübreleme, ilaçlama ve bakım işlerini ziraat tekniğine uygun surette yapmak, gübre ve ilaç ihtiyacını yeterli ve ucuz surette kararlaştırmak, Zeytinyağı istihsal metodlarını geliştirmek, yağ randımanını arttırmak üzere yeni tesisler kurulmasını, mevcut tesisleri modernize etmeyi, kredi ve vergi kolaylık ve muafiyetleri ile teşvik etmek, labında gümrük resmi muafiyet veya tenzilatı sağlamak, Stok tutmaya imkân verecek depolama ve terminal tesisleri kurulması için müstahsil, tüccara ve kooperatiflere düşük faizli, uzun vadeli kredi kolaylıkları sağlamak, Dış piyasa fiyatları ve maliyet unsurları nazarı itibara alınarak Odalar Birliği, Ticaret Bakanlığı, Tarım Bakanlığı, Tarıf ve Ziraat Odaları Birliği temsilcilerinden mürekkep bir heyet tarafından tesbit edilecek barem fiyatları ile tanzim mübayaalarının sezon sonuna kadar tarıf tarafından devam edilmek, bu suretle fiyatların barem fiyatlarının aşağısına düşmeyeceği hususunda müstahsil emniyet vermek, bu bakımdan tarıfın ortak olmayan müstahsilden mübayaada bulunulabilmesini sağlamak ve tarıfı buna göre teşkil etmek, bu mübayaalardan tevelliit edecek zararları Surplus maddelerinden karşılamak ve ihracatta vergi ladesinden de ihracatçılara imkân sağlamak, Nebati yağ açığından kapatmak üzere Ayışeği gibi yağlı tohumlar istihsalini artırmaya kadar zeytinyağı fiyatla-

KALAY SATIŞLARI AZALDI

Hindistan ile Pakistan arasındaki harbin hızını kaybetmiş olması, dünyadaki kalay fiyatlarının azalmasına sebep olmuştur. İlgililerin verdikleri bilgiye göre, satıcı merkezlerde bu mevzudaki fiyatlar hafif de olsa bir düşüş kaydedilmiş bulunmaktadır. Şehrimizde کافی miktarda stok bulunması yüzünden fiyatlar biraz gerilemiştir. Külçe kalay 6450 ve çubuk kalay da 6500 kuruştan alıcı bulunmaktadır.

İki buçuk milyon dolarlık maden yatırımı

Yabancı sermaye kanununa istinaden maden sanayisinde yatırım yapmak üzere yabancı firmalar faaliyete geçmiş bulunmaktadır. İlk planda bazı yabancı firmaların, bilhassa Ege Bölgesinde geniş şekilde yatırımlarda bulunacakları ilgililerce belirtilmektedir. Bu yatırımların istihsalini arttırılmasına matuf olduğunu ilgi-

Günün birinde İstanbul'dayım. Anadoluhisarı'nda mimar Arif Hikmet Holtay'ı ziyaret ettim. Villânı bulunduğu yamacı tırmanıyordum. Kamyaya yaklaşıncaya, bir İngiliz sarmaşığının çatıya kadar bütün evi kapladığını gördüm, şaşaa kaldım. İçeri girer girmez sayın dostuma ilk sözüm şu oldu:

— Tebrik ederim. Bu ne

Boğaziçi Üniversitesi

Arşiv ve Dokümantasyon Merkezi

Kişisel Arşivlerde İstanbul'da Bilim, Kültür ve Eğitim Tarihi

Ismayıl Hakkı Baltacıoğlu Koleksiyonu

BLTWRT0200110